

N:o 43.

Af herr **Lindblad**, med förslag till ändring i vissa delar af förordningen om bevilning af fast egendom samt af inkomst.

Erfarenheten från taxeringsarbetet, särskildt från landsbygden, gifver vid handen, att mycken ojämnhet gör sig gällande i fråga om de lägsta inkomsttagarnes och lägenhetsägarnes beskattning. I allmänhet har man på de flesta platser sträfvat att så att säga låta nåd gå för rätt och velat i det längsta undvika att taxera bland annat statdrängens årsinkomster, äfven om de faktiskt uppgå till eller öfverstiga 500 kronor. Men då äfven denne snart nog är uppe i 7 à 8 hundra kronors inkomst — noga räknadt — så tillåter man helt visst ej länge, att han blir obeskattad. Rätt blir ju slutligen alltid rätt, och rätt så godt kan det ju vara äfven för vederbörande, så behöfver ej friarbetaren se snedt på den lagstaddes inkomster eller tvärtom. Den förres inkomster låta sig dock beräknas snart sagdt på öret, men ingalunda så friarbetarens, som arbetar hos flere arbetsgifvare eller på främmande ort. Med de höga kommunalskatter, som gemenligen råda på landsbygden, blir det då ofta nog ganska hårdt för arbetaren, i synnerhet om han har familj, att af sin relativt blygsamma lön betala en dryg skatt. Och detta vållar — säga hvad man säga vill — långt mera missnöje än några kronors utkräfvande genom indirekt beskattning, en beskattningsform, som af en anmärkningslysten, teoretiserande press eller i valtider framhålles såsom fördömlig, men som dock i realiteten ej vållar hälften så mycket missnöje. Och hvarför? Jo, därför att erfarenheten säger, att exempelvis några öres förhöjning på spanmål eller kaffe betyder så oändligt litet emot de andra kostnader, som *mellanhänderna-tillredarne*, oftast i städerna, kräfva för sitt arbete. Och vidare är det blott till *kronan*

som indirekt skatt kräfvos, under det att den direkta går både till kronan och kommunen.

Likaså visar erfarenheten, att bestämmelserna om rätt till ökad afdrag för försörjare af en talrik familj ej så allmänt praktiseras som rätt vore, troligen därför att bevillningsförordningen talar om ett »må» i stället för ett »skall». Detta tarfvar rättelse. Den, som ordentligt fyller sin försörjningspligt mot hustru och mer än 2 barn, han måste erkännas hafva blott härigenom gjort sig mer än väl förtjänt af samhället och tarfvar, så långt ske kan, skattelindring. I samband härmed synes inkomster under 1000 kronor i *allmänhet* tåla vid en skattelindring, och för att göra taxeringen *jämnare* och tillvinna *kommunerna ungefärligen lika mycket som nu af denna kategori* föreslår jag blott $\frac{1}{2}$ bevillning för dessa, som ej äro deklaraionspliktiga, och där beräkningen mången gång kan vara oviss.

Slutligen förekommer en oegentlighet i fråga om bostadslägen-
ters taxering, som vållar stort missnöje. Brandförsäkringsvärdet har på de flesta håll blifvit absolut gällande norm för taxeringen, under det att förordningen blott föreskrifver, att detta skall vara till ledning vid taxeringen, men att skäl skall angifvas, då detsamma frångås.

Man kan väl odisputabelt säga, att brandförsäkringsvärdet ej behöfver vara mera normerande än en nyligen betald köpeskilling, hvilken frångås ofta nog vid taxering under anmärkning: »köpeskillingen för hög». Risker att i våra dagar få bygga nytt med köpt virke och dyrare arbetspris tvingar att brandförsäkra till *högsta möjliga* belopp, hvarigenom ju ock utgift åsamkas i proportion. Taxeringen bör åter angifva värdet »bröder emellan». Bäst synes därför vara att införa andra uttryck i instruktionen för taxeringsmännen.

Samtidigt måste man erkänna, att en lägenhetsägare, som, måhända orkeslös eller med små arbetsresurser, dock genom omtänksamhet och ofta nog med hjälp af ett egnahemslån lyckats få en stuga att flytta in i på gamla dagar, denne bör gå fri från kronoskatt och kommunal-skatt, då hans sammanlagda inkomster ej hinna öfver 500 kronor. Han kan ju ha betydlig skuld därå. Han är skattefri redan nu, om stugans värde ej öfverstiger 500 kronor. Men hvarför ej utsträcka denna rätt till gränsen för beviljad egnahemslån eller 3,000 kronor, helst som smålägenheter ändå drabbas af en rätt tung beskattning — vägs-katten. Och då den sammanlagda årsinkomsten, hyresvärdet inberäknadt, ej är större än 500 kronor, kan ju ej gärna något missbruk ske.

Med stöd häraf tillåter jag mig föreslå,

att Riksdagen behagade besluta följande ändrade lydelse af bevillningsförordningen:

4 § d) ägare eller innehafvare af lägenhet med tillhörande åbyggnad, då lägenhetens hufvudsakliga värde utgöres af åbyggnaden och ej öfverstiger 3000 kronor, därest — af annan äges eller innehafves.

11 § 1 mom. Bevillning — — — understigit 500 kronor.

Hafva dessa inkomster — — — fria från bevillning.

Där långvarig sjuklighet, olyckshändelse och dylikt eller synnerligt hög bostadskostnad i jämförelse med förhållandet inom riket i allmänhet gör sådant nödvändigt äfvensom för den, som hufvudsakligen försörjer sammanlagdt mer än 3 personer, skall det bevillningsfria beloppet ökas med högst 200 kronor.

För skattskyldig, hvars sammanlagda inkomst — innan ofvannämnda afdrag ägt rum — ej uppgår till 1000 kronor, skall blott half bevillning beräknas å den beskattningsbara delen.

Befrielse från eller lindring — — — lott i boet utgör.

Stockholm den 26 januari 1909.

Ernst Lindblad.